

URZĄD MIEJSKI W OPOCZNI

THE MUNICIPAL OFFICE IN OPOCZNO

ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno tel: /+48 44/ 786 01 00, fax: /+48 44/ 786 01 11,
e-mail: umopoczno@um.opoczno.pl
www.opoczno.pl
www.bip.opoczno.pl

Urząd Miejski w Opocznie
Wydział Edukacji
ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno
tel. 44/786 01 41, fax 44/786 01 11
Edu.0012.11.2024

Opoczno, dn. 7 listopada 2024 roku
URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Wpłynęło
dnia

07. 11. 2024

Ilość zał. ....

L.p.dz.

Podpis .....

Znak sprawy

33933

Rada Miejska
w Opocznie

Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Opocznie przedstawia poniżej materiał na temat: „Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno”, opracowany na podstawie informacji otrzymanych od dyrektorów placówek oświatowych podległych Gminie Opoczno:

1. ZSS Nr 1 w Opocznie

Sprawozdanie z realizacji programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Oddziały Przedszkolne 0A, 0B i 0C Szkoły Podstawowej nr 1 w Opocznie

W roku szkolnym 2024/2025 przedszkolaki z naszej szkoły ponownie przystąpiły do programu „Czyste powietrze wokół nas”, który jest jednym z narzędzi służących do realizacji celów Narodowego Programu Zdrowia w zakresie ochrony zdrowia oraz rozwoju dzieci przed narażeniem na dym tytoniowy. Akcja zorganizowana została przez Państwowy Inspektorat Sanitarny.

Program zrealizowano w grupie 0A, 0B i 0C (68-ro dzieci) naszej szkoły, **Założeniem programu** było przede wszystkim wykształcenie u dzieci świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z palącymi.

Cele programu:

- Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.
- Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.
- Uczenie dzieci szacunku do otaczającego świata
- Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego
- Wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymu papierosowego
- Zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów
- Zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażane na dym.

Pierwszą z form realizacji programu było zapoznanie rodziców z założeniami programu poprzez umieszczenie ulotek informacyjnych w kąciaku dla rodziców na korytarzu szkoły.

Program realizowany był na 5-ciu zajęciach warsztatowych :

1. Wycieczka, spacer po okolicy - na pierwszych zajęciach dzieci udały się na spacer po najbliższej okolicy w poszukiwaniu czystego i zanieczyszczonego powietrza. Zanieczyszczone powietrze to – spaliny samochodów i motocykli, dym z papierosa, kominy na dachach domów, kominy fabryk, spalanie liści w ogrodzie itp. Czyste powietrze – w parku, w ogrodzie przedszkolnym, na łące, na terenie ogródków działkowych, w lesie). Podczas spaceru dzieci bacznie się rozglądały się i obserwowały zauważone źródła dymu.
2. „Co i dlaczego dymi?” - podczas drugich zajęć każda grupa pracowała samodzielnie. Dzieci w grupach podzielono na kilka zespołów. Dzieci rysowały źródła dymów, które wcześniej obserwowały podczas spaceru. Wspólnie ustalały tematykę prac oraz jaką zastosują technikę. Na zakończenie powstała wystawa prac, którą wszyscy mogli obejrzeć. Przeprowadzono rozmowy z dziećmi na temat : dlaczego dymią papierosy, samochody, fabryki czy kominy domów?
3. „Jak się czuję, kiedy dymi papieros?” - zastosowano zagadki sensoryczne - „Różne zapachy” – wąchanie miłych i nieprzyjemnych zapachów, ćwiczenia oddechowe „zabawa w „kwiatki”.
Dzieci zostały poproszone, by usiadły wygodnie na dywanie, zamknęły oczy i wyobraziły sobie, że są w górach i wdychają świeże górskie powietrze. Potem dzieci – oczami wyobraźni- przeniosły się na zieloną łąkę z pięknymi kwiatami. Dzieci wdychały ich zapach z zachwytem. W pewnym momencie powiedziano dzieciom, że wszedł do ogrodu ktoś, kto pali papierosy. Dzieci zaczęły kasłać i krzywić buzie. Zapach był dla nich nieprzyjemny.
Dzieci poznały również dinozaura Dinka. Zastanawiały się dlaczego to właśnie on walczy o czyste powietrze. Wysłuchały piosenki o Dinku, która bardzo im się spodobała.
4. „Co się dzieje, kiedy ludzie palą papierosy?” – na 4 –tych zajęciach dzieci wysłuchały historii, która przydarzyła się Dinusiowi podczas podróży pociągiem do wujka. Następnie weszły w rolę Dinusia. Zajęcia okazały się bardzo ciekawe dla dzieci.
5. „Jak unikać dymu papierosowego?” – poznanie znaku „Zakaz palenia”, rysowanie własnego znaczka „Nie pal przy mnie” - na tych zajęciach dzieci miały za zadanie odszukać w sali znaczków z zakazem palenia. Przeprowadzono rozmowę na temat, gdzie można takie znaczki spotkać. Następnie dzieci same rysowały znaczki nawiązujące do tego, że dym papierosowy jest bardzo szkodliwy. Dzieci swoje znaczki zabrały do domu, by powiesić w swoich pokojach.
6. Zajęcia plastyczne dla dzieci pt. „Wspólne powietrze mamy - razem o nie dbamy”.
7. Film edukacyjny- Jak dbać o czyste powietrze

Program „ Czyste powietrze wokół nas” po raz kolejny cieszył się dużym zainteresowaniem dzieci. Chętnie uczestniczyły w zajęciach, z ciekawością słuchały treści związanych z problemem dymu tytoniowego. Dowiedziały się jak unikać sytuacji, w których dzieci przebywają w pomieszczeniach zadymionych.

Podczas realizacji programu dzieci wykonywały szereg doświadczeń:

1. *Co to jest powietrze?* – doświadczenie z nadmuchiowaniem balonika i wypuszczeniem z niego powietrza.

2. *Właściwości powietrza* - dzieci stwierdziły, że powietrze: jest niewidoczne, jest bezwonne, nie możemy go posmakować i dlatego często zapominamy, że ono istnieje, ma też swój ciężar, ponieważ nadmuchany balonik jest cięższy od pustego.
3. *Do czego służy powietrze?* - Na podstawie zabaw badawczych i doświadczeń, dzieci wywnioskowały, że powietrze jest wszędzie – wypełnia całą powierzchnię wokół nas: jest w roślinach, w wodzie, w ziemi. Otacza naszą kulę ziemską i ta warstwa nazywa się „atmosferą”. Żeby się przekonać o jego istnieniu trzeba obserwować jego działanie na rzeczy wokół nas (dmuchanie na wiatraczek, pokaz puszczenia latawca ...)
4. *Do czego jest potrzebne powietrze?* – wypowiedzi dzieci, np. do oddychania, spalania – doświadczenie ze świecami.

Prace plastyczne wykonane podczas zajęć dydaktycznych, jak co roku zostały zaprezentowane na wystawie w salach grup zerowych oraz na korytarzu szkoły.

2. SP nr 2 w Opocznie

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno podejmowane przez Szkołę Podstawową Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego w Opocznie.

Doświadczenia pokazują, że skuteczna edukacja w połączeniu z informowaniem o zagrożeniu jest w stanie trwale zmienić postawy i nawyki społeczności szkolnej (m. in. mieszkańców Gminy Opoczno). Ważne jest aby edukacja była prowadzona wielotorowo i obejmowała wszystkie grupy wiekowe. W związku z czym nasza szkoła podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy stanu powietrza w naszej gminie:

- instalacja na budynku szkoły miernika zanieczyszczeń powietrza- w ramach projektu "Edukacyjnej Sieci Antysmogowej". Wyniki pomiarów udostępniane są poprzez Internet oraz prezentowane na wyświetlaczu umieszczonym przed wejściem do szkoły. Umożliwia to uczniom, nauczycielom i społeczności lokalnej bieżące monitorowanie jakości powietrza i adekwatne zaplanowanie aktywności.

-umieszczenie tablicy informacyjnej- w ramach w ramach projektu "Edukacyjnej Sieci Antysmogowej",

- oczyszczacze powietrza w salach lekcyjnych (w miarę dostępności),

- stawianie na parapetach kwiatów doniczkowych oczyszczających powietrze,

- sadzenie na terenie szkoły nowych roślin, co wpływa na poprawę jakości powietrza wokół szkoły,

- nie wycinanie starych nasadzeń wokół szkoły,

- boisko trawiaste na terenie szkoły,

- działania edukacyjne:

- realizacja na zajęciach lekcyjnych tematów związanych z zanieczyszczeniem powietrza oraz sposobami poprawy jakości powietrza (biologia, przyroda, geografia, godziny wychowawcze). Korzystanie ze stron internetowych np. www.smog.edu.pl gdzie znajdują się gotowe materiały (scenariusze karty pracy) do wykorzystania podczas zajęć z dziećmi w trzech grupach wiekowych : 6-9 lat, 10-13 lat oraz +14 lat. Na tej stronie znajduje się również szereg ciekawych zabaw i zadań interaktywnych z

których można skorzystać na zajęciach lub zachęcić dzieci i rodziców do wykorzystania w domu.)

- podejmowanie tematyki poprawy jakości powietrza na kółku ekologicznym,
- udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych oraz wojewódzkich dotyczących powyższej tematyki np. Wojewódzki Konkurs Ekologiczny "Dbam o Środowisko w Łódzkim", "Ziemia nie należy do człowieka, człowiek należy do Ziemi", "Segregujemy śmieci."
- gazetki informacyjne na terenie szkoły,
- przedstawienia dla społeczności szkolnej,
- podejmowanie tematyki czystości powietrza na zebraniach z rodzicami,
- zbiórka elektrośmieci na terenie szkoły- w maju 2023 r. nasza szkoła przystąpiła do programu Eko – PROFIT Recykling , to się opłaca! Celem akcji jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży oraz zwrócenie uwagi na prawidłowe zagospodarowanie odpadami.
- udział w akcji "Sprzątanie świata",
- obchody "Dnia Ziemi",
- zbiórka zużytych baterii,
- zbiórka korków,
- segregacja odpadów,
- realizacja projektów antynikotynowych we współpracy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Opocznie: "Czyste powietrze wokół nas", " Nie pal przy mnie proszę".

3. SP nr 3 w Opocznie

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 w Opocznie przesyła informacje na temat działań ekologicznych zaplanowanych i realizowanych w SP nr 3 w Opocznie:

- udział uczniów wraz z nauczycielami w 31 finale akcji ekologicznej " Sprzątanie świata - Polska" koordynowanej przez Fundację Nasza Ziemia.

Akcja zaowocowała odnalezieniem dzikiego wysypiska śmieci i przy wsparciu Gminy Opoczno oraz PGK skończyła się posprzątaniem ogromnej ilości odpadów w tym szkła, opon, mebli. Przedsięwzięcie zostało udokumentowane i opisane w lokalnej prasie,

- udział uczniów w konkursach ekologicznych organizowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, obecnie uczniowie przygotowują prace konkursowe w konkursie plastycznym o nagrodę funduszu "Mój ekoswiat",

- w ramach obchodów Dnia Czystego Powietrza przypadającego w dniu 14 listopada planujemy przy współpracy z Nadleśnictwem Opoczno przeprowadzić akcję ekologiczną polegającą na nasadzeniu drzew i krzewów w okolicy szkoły pod nazwą "Zielone Płuca Trójki".

- z okazji Dnia Ziemi planujemy szereg zabaw i zajęć edukacyjnych dla najmłodszych uczniów w myśl powiedzenia "Czym skorupka za młodu nasiąknie..." Zajęcia będą prowadzone przez starszych kolegów metodą odwróconej lekcji.

4. SP w Bielowicach

W Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Bielowicach realizowany jest corocznie program SANEPIDU " Czyste powietrze" w oddziale przedszkolnym. Tematyka poprawy jakości powietrza była też uwzględniona w trakcie akademii szkolnej z okazji Dnia Ziemi. Innych działań nie podejmowano.

5. SP w Bukowcu Opoczyńskim

Działania edukacyjne Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Sygietyńskiego w Bukowcu Opoczyńskim na rzecz poprawy jakości powietrza :

1. Udział uczniów w spektaklach profilaktycznych oraz realizacja tematyki ochrony jakości powietrza.
2. „Dzień Ziemi”- 22 kwietnia organizowane święto ziemi w szkole i przedszkolu.
3. Wycieczka do Szkółki Leśnej w Bukowcu Opoczyńskim- zapoznanie z pracą leśników oraz zasadami ochrony drzew i naszych lasów.
4. Planowany udział szkoły w kolejnej edycji projektu BOŚ „Postaw na słońce”- o odnawialnych źródłach energii.
5. Planowane spotkanie z pracownikami PGK na temat selektywnej zbiórki odpadów.
6. Zbiórka baterii.
7. Udział w projektach „ Trzymaj formę” oraz planowane akcje na bieżąco edukujące dzieci na temat zanieczyszczeń powietrza.

6. SP w Januszewicach

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w gminie Opoczno, które prowadzone są wśród dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Januszewicach mają charakter cykliczny i są podejmowane każdego roku w celu kształtowania u najmłodszych postaw proekologicznych.

Do działań tych zaliczamy:

- propagowanie zachowań zmierzających do rezygnacji z samochodu na rzecz komunikacji zbiorowej, rowerów – systematyczne organizowanie marszobiegów do pobliskiej leśniczówki, rajd rowerowy , organizacja karty rowerowej, uczestnictwo w grze miejskiej „ Na tropach swoich umiejętności”
- upowszechnienie wiedzy na temat zanieczyszczenia powietrza, jego wpływu na zdrowie oraz działań, które można prowadzić w celu jego ochrony – pogadanki, projekcja filmu „Home”, "Smog", " Niewidzialne demony".
- Dzień drzewa – cykliczne spotkania z leśnikiem, wyjście do leśniczówki, pogadanki na temat roli drzew i lasu w życiu człowieka,
- " Zielone osiedle " , " Zielony las " - wykonanie makiet przez uczniów klas starszych
- " Piękna jest nasza Ziemia " - wykonanie plakatu grupowego
- pogadanki i projekcja filmów na temat rodzajów zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego, powstawania kwaśnych opadów, uświadamianie skutków zanieczyszczenia środowiska,

- propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia aby zmniejszyć ryzyko negatywnych skutków zanieczyszczenia powietrza,
- udział w akcji „Sprzątanie świata” oraz „Sprzątamy dla Polski”, porządki w Eko-ogródku, realizacja tematów związanych z zanieczyszczeniem powietrza np. czym jest smog, projekcja filmów na godzinach wychowawczych, warsztaty na lekcjach dotyczące zanieczyszczeń powietrza, recykling,
- spotkania z pracownikami Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej – warsztaty na temat segregacji odpadów
- obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi,
- roczny udział w programie „Zbiórka zużytych baterii”,
- udział nauczyciela w szkoleniu Edukacja klimatyczna - Nowa Era
- roczny udział uczniów klasy 0 w programie „Czyste powietrze”
- zachęcanie uczniów do zakupu rzeczy i przedmiotów pochodzących z recyklingu (warsztaty na lekcji biologii).

7. SP w Kraśnicy

Szkoła Podstawowa w Kraśnicy bierze udział w programach:

- "Czyste powietrze wokół nas",
- „ Nie pal przy mnie proszę".
- Ogólnopolskim Dniu Sprzątania Świata pod hasłem „Na straży czystej Ziemi ”.

Ponadto w Kalendarzu uroczystości na rok szkolny 2024/2025 zaplanowane są obchody Dnia Ziemi, a na lekcjach chemii i biologii omawiane są takie tematy jak:

1. Główne przyczyny zanieczyszczeń powietrza. Smog, efekt cieplarniany i dziura ozonowa jako skutki tych zanieczyszczeń.
2. Jak powstają kwaśne opady? Przyczyny i skutki.
3. Sposoby ochrony przyrody. Jak chronić powietrze, wodę i glebę?

W tym roku szkolnym na kółku ekologicznym w kl. IV – V poruszany jest temat szeroko pojętej ochrony środowiska oraz dzieci wykonują plakat na temat „ Moje osobiste działania sprzyjające czystemu powietrzu”.

8. SP w Libiszowie

W Szkole Podstawowej im. Oddziału Partyzanckiego AK "Doliniacy" w Libiszowie odbyły się następujące działania z uczniami:

- realizacja projektu: Postaw na słońce - odnawialne źródła energii.
- realizacja projektu: Zdrowo jem, więcej wiem - wartość lokalnych produktów.
- akcja : Sprzątanie świata", segregowanie śmieci.
- Poznaj nowego przyjaciela - zajęcia w ogródku dydaktycznym "Zielona klasa".

9. SP w Modrzewiu

W odpowiedzi na e-mail dotyczący poprawy powietrza w Gminie Opoczno w Szkole Podstawowej w Modrzewiu realizowane są następujące działania:

- Dzień Ziemi;
- Udział w akcji "Wielka lekcja ekologii";

- pogadanki na godzinach wychowawczych dotyczące segregacji odpadów oraz zapobieganiu smogowi;
- akcja "Sprzątanie Świata";
- Udział w programie PSSE w Opocznie " Czyste powietrze";
- Dzień drzewa - pogadanka z leśnikiem i posadzenie nowych drzew na placu szkolnym;
- Organizacja pikniku ekologicznego;
- Organizacja dnia "Dzień Czystego Powietrza";
- zbiórka baterii i zużytego sprzętu;
- przygotowanie kącika ekologicznego.

10. SP w Mroczkowie Gościnnym

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Mroczkowie Gościnnym w ramach działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno podjęto działania :

- współpraca z Powiatową Stacją Epidemiologiczno – Sanitarną w Opocznie , realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas”,
- szkolne obchody Dnia Ziemi,
- szkolny projekt „Sportowe Talenty”,
- projekt „Kubusiowi przyjaciele natury”, ogólnopolski program edukacyjny
- projekt „Akademia Bezpiecznego Puchatka”,
- szkolny projekt „Zdrowo jem, więcej wiem”,
- szkolny projekt „Przytul się do drzewa”,
- szkolny projekt – plakat- „Dbam o środowisko”
- udział w projekcie „Europejski Tydzień Sportu”,
- szkolny Kalendarz Adwentowy - edukacja prozdrowotna
- Udział uczniów klas 0 – III w prelekcji na temat segregacji odpadów prowadzonej przez Straż Miejską w Opocznie,
- udział w ogólnopolskim programie profilaktycznym „Trzymaj formę”,
- udział w programie edukacyjnym „ Akademia Dobrej Energii”
- udział w projekcie „ Czyściochowo – akademia”
- na godzinach wychowawczych prowadzono pogadanki na temat: poprawy jakości powietrza w najbliższej okolicy, nie wypalaniu traw, segregowaniu odpadów, o modzie na akcje zero waste – nie marnowaniu jedzenia, modzie na vintage, o energetyce w Europie – odnawialne źródła energii, energetyce w Polsce, warunkach produkcji energii z różnych źródeł, o powstawaniu kwaśnych deszczy, zmianach w środowisku przyrodniczym Arktyki i Antarktydy – globalnym ociepleniu,
- dokonywano oceny jakości powietrza na podstawie prowadzonych pomiarów,
- na lekcjach chemii przekazano informacje o źródłach zanieczyszczeń i skutkach dla środowiska,
- na lekcjach biologii przekazano informacje o chorobach układu oddechowego związanymi z zanieczyszczeniami powietrza,
- wigilia klasowa „Bez plastiku”,
- Udział w akcji „Sprzątanie świata”,

- gazetki informacyjne dla rodziców i uczniów nt. segregacji śmieci, a także nt. dbałości o środowisko,
  - zorganizowano spotkanie z pracownikami PGK w Opocznie.
- Działania takie były prowadzone w ubiegłym roku szkolnym i będą kontynuowane w tym roku szkolnym.

11. SP w Ogonowicach

SP w Ogonowicach w ramach działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno brała udział w programach: " Nie pal przy mnie proszę" oraz " Czyste powietrze wokół nas".

Na godzinach wychowawczych w klasach 4-8 przeprowadzane były pogadanki na temat " Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno".

Na lekcjach chemii klasa 7-2 godziny lekcyjne " Zanieczyszczanie powietrza", na lekcjach biologii również w klasie 7-2 godziny lekcyjne na temat " Choroby układu oddechowego". Panie z klas 1-3 w ramach Światowego Dnia Ziemi zorganizowały z uczniami happening pod hasłem " Grzecznie proszą dzieci nie wypalaj śmieci", oraz przygotowały dla najmłodszych uczniów teatrzyk ekologiczny pt " Sznurek Jurka"

Organizowany był konkurs plastyczny " Czyste powietrze" w klasach 1-3 i wyeksponowanie prac na korytarzu , jak również przeprowadzony był konkurs na prezentację multimedialną dla klas 4-8 na temat: "Poprawa jakości powietrza w naszej okolicy"

Planowane działania - kontynuacja działań z zeszłego roku.

12. SP w Sielcu

Poniżej przesyłam informację nt.: Działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno realizowanych przez Szkołę Podstawową w Sielcu:

- akcja "Sprzątanie Świata";
- program antytytoniowy "Czyste powietrze wokół nas";
- Dzień Ziemi;
- akcja "Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci";
- Szkolenie dla Rady Pedagogicznej "Dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy, narkotyki - profilaktyka uzależnień".

13. SP w Wygnanowie

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Gminie Opoczno prowadzone przez społeczność Szkoły Podstawowej w Wygnanowie

1. Udział w programie PSSE w Opocznie „ Czyste powietrze wokół nas”.
2. Udział w ogólnopolskiej akcji „Łąki dla pszczół”.
3. Udział w akcji „Sadzimy drzewa”.
4. Udział w projekcie „Nie pal przy mnie proszę”.
5. Udział w akcji „Sprzątanie świata”.
6. Akademia z okazji Dnia Ziemi.
7. Udział w akcji ogólnopolskiej „Przytul się do drzewa”.
8. Cykliczne tworzenie ściennych gazetek ekologicznych , np. Segregujemy odpady.

9. Pogadanki na godzinach wychowawczych o tematyce ekologicznej, np. Segregacja odpadów, Co to jest smog?
10. Na lekcjach chemii przekazano informacje o źródłach zanieczyszczeń i skutkach dla środowiska; na lekcjach biologii przekazano informacje o chorobach układu oddechowego związanymi z zanieczyszczeniami powietrza.
11. Na lekcjach geografii przekazano informacje o energetyce w Europie – odnawialne źródła energii, energetyce w Polsce, o warunkach produkcji energii z różnych źródeł, o powstawaniu kwaśnych deszczy, zmianach w środowisku przyrodniczym Arktyki i Antarktydy – o globalnym ociepleniu

14. Przedszkole nr 2 w Opocznie

Realizacja zadań związanych z poprawą jakości powietrza w Przedszkolu nr 2 w Opocznie w roku szkolnym 2023/2024

- udział w projekcie „Czyste powietrze wokół nas”, którego celem było zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie, zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów, wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy, a także wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy;
- udział w projekcie „Dwójczkowy EKO-Patrol”- działania m.in. propagują właściwą segregację śmieci, szacunek do przyrody, mieszkańców lasów, odnawialne źródła energii;
- udział w Pikniku Ekologicznym ‘Eko Opoczno’- zbiórka zużytych baterii, makulatury, plastikowych zakrętek, nasadzenia roślin, kwiatów w ogrodzie przedszkolnym;
- edukacja ekologiczna w placówce – konkurs „Niesamowite wynalazki” ,wycieczka do leśniczówki w Januszewicach, spotkanie z leśniczym;
- warsztaty florystyczne;
- współpraca z Nadleśnictwem w Opocznie- sadzenie na terenie ogrodu przedszkolnego sadzonek drzew ;
- konkurs ekologiczny Eko Song;
- udział w akcjach ochrony naturalnego środowiska człowieka- Sprzątanie świata;
- rozumienie roli świeżego powietrza dla zdrowia- wycieczki do pobliskich gospodarstw, sadów;
- czynne uczestnictwo w upowszechnianiu informacji dotyczących ochrony przyrody;
- prace praktyczno –hodowlane - rośliny oczyszczające powietrze;
- wykorzystanie malowanek o tematyce ekologicznej (np. „Nasze środowisko- jak w nim żyć” St. Bałaza, U. Strzelczyk, opracowane w Instytucie Ekologii Terenów Przemysłowych, Katowice))oraz gry planszowej „Czysty Świat” do dokładniejszego zrozumienia i przybliżenia problematyki dbania o nasze środowisko;
- organizacja imprez przedszkolnych „Rowerem do przedszkola”;
- zorganizowanie ekologicznej dekoracji przed placówką „Rowerowe kwietniki”;
- systematyczne doposażanie zbiorów bibliotecznych w zakresie tematyki ekologicznej;
- uwrażliwienie dzieci na sprawy czystości wody, powietrza, gleby;
- wymiana pieców węglowych na ogrzewanie gazowe;

- współpraca z instytucjami – Biblioteka Pedagogiczna- pogadanki i zajęcia dydaktyczne o tematyce proekologicznej, Gmina Opoczno- pogadanki z pracownikami P. Dorotą Dębińską, poruszenie problemu związanego z zanieczyszczeniem powietrza .

15. Przedszkole nr 4 w Opocznie

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza - edukacja ekologiczna w Przedszkolu nr 4 w Opocznie w roku 2024

Przedszkole nr 4 w Opocznie corocznie podejmuje wiele działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz z edukacji ekologicznej, mających na celu kształtowanie u dzieci odpowiedzialności za stan jakości powietrza i ochrony przyrody, budzenie świadomości ekologicznej oraz proekologicznych zachowań. Przedszkolaki zaznajamiają się ze światem roślin, zwierząt, przyrodą ożywioną i nieożywioną, uczą się dostrzegać i przeżywać piękno otaczającej nas przyrody. Edukacja ekologiczna jest także nierozłącznie związana z działalnością promującą zdrowy styl życia, do której każdorazowo zachęcamy naszych wychowanków. Podejmowane są także zintegrowane działania mające na celu wielokierunkową aktywność dzieci. Tworzone są warunki pozwalające na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

Szeroko rozumiane ekologiczne działania edukacyjne w roku 2024 prowadzone były we wszystkich grupach .Odbływały się na zasadzie zajęć ekologicznych prowadzonych przez wychowawców, jak również w ramach zadań i aktywności wynikających z programu edukacji przedszkolnej zgodnego z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz w ramach realizowanych przez grupy przedszkolne programów edukacyjnych mających w swoich założeniach cele edukacji ekologicznej i przyrodniczej. Formy te wspierane były i są także przez znakomitą współpracę ze środowiskiem lokalnym tj. Urząd Miejski w Opocznie (Wydział Ochrony Środowiska), PSSE w Opocznie, Nadleśnictwo Opoczno, PGK.

Wykaz podejmowanych działań edukacyjnych w minionym roku:

- Poznawanie drzew iglastych i liściastych w ogrodzie przedszkolnym, obserwacja najbliższego otoczenia;
- Spacery w różnych porach roku do parku, zbieranie i podziwianie darów natury, podejmowanie aktywności prozdrowotnej (zabawy ruchowe na świeżym powietrzu);
- Uroczyste witanie nowych i żegnanie starych pór roku, poznawanie cech charakterystycznych dla danych pór roku;
- Zajęcia plenerowe w ogrodzie przedszkolnym; malowanie polskich rodzimych krajobrazów;
- Udział w corocznej akcji sprzątanía świata; sprzątanía najbliższej okolicy, segregacja odpadów;
- Wycieczka do lasu, spotkanie z leśnikiem – przybliżenie przedszkolakom środowiska jakim jest las, zapoznanie z roślinnością, zwierzętami występującymi w lasach, poznanie różnorodności szaty roślinnej lasu, sprzątanía lasu, segregacja odpadów;
- Działania podejmowane na rzecz zwierząt przebywających w schroniskach, bądź domach tymczasowych ze Stowarzyszenia „Pomagajmy zwierzętom”.

- Dokarmianie ptaków zimą „Pomóż ptakom przetrwać zimę”;
- Spotkanie z leśniczym, przekazanie przez leśnika budek lęgowych założonych w ogrodzie przedszkolnym;
- Wykorzystywanie darów natury np. darów jesieni podczas zajęć z przedszkolakami „Warsztaty biżuterii regionalno – folkowej” (korale z polnej jarzębiny), prace grupowe dzieci z materiałów odpadowych oraz przyrodniczych tj. kasztany, żołądź, liście, łupiny orzechów w ramach projektu „Kreatywny Przedszkolak, Kreatywne Dziecko”;
- Zabawy badawcze w ogrodzie przedszkolnym przy użyciu lup, mikroskopów, badanie ogrodowych okazów, zimowe zabawy ruchowe;
- Książkowe publikacje o tematyce ekologicznej przekazane przez Urząd Miejski w Opocznie (Wydział Ochrony Środowiska) dla wychowanków naszego Przedszkola, mające służyć do realizacji zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz szerzenia wiedzy dotyczącej edukacji ekologicznej jako działania priorytetowe;
- Systematyzowanie wiedzy ekologicznej z zakresu poznawania i ochrony środowiska, wyrabianie nawyku poszanowania przyrody, kształtowanie proekologicznych nawyków w codziennym życiu poprzez utrwalanie zasad prawidłowej segregacji odpadów (podział na źródła i rodzaje odpadów oraz kolory pojemników na odpady);
- Eko – Akcja; zbiórka elektroodpadów w naszej placówce;
- Obchody „Dnia Ziemi”, poznawanie sposobów ochrony przyrody, sadzenie roślinek, sadzonek kwiatów, ziół, krzewów w ogrodzie przedszkolnym, wycieczka do sklepu ogrodniczego;
- Konkurs plastyczny „*Jak dbać o naszą planetę*”, zachęcanie do uczestnictwa w konkursie najbliższych członków rodziny przedszkolaków, podnoszenie tym samym świadomości ekologicznej przedszkolaków i ich rodzin;
- Realizacja zagadnień programu przedszkolnej edukacji antynikotynowej „*Czyste powietrze wokół nas*” PSSE w Opocznie adresowany do dzieci oraz ich rodziców, mający głównie na celu kształtowanie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym papierosowy oraz dymy zanieczyszczające środowisko;
- Realizacja Projektu ogólnopolskiego „Pusty tusz z drukarki zabierz z domu i wrzuć do tego kartonu”;
- Realizacja Projektu ogólnopolskiego „Zbieramy baterie i telefony”;
- Realizacja Projektu ogólnopolskiego „Tusz wrzuć do paki nakarmimy zwierzaki”.

16. Przedszkole nr 5 w Opocznie

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza w Przedszkolu Nr 5 w Opocznie Systematycznie prowadzona jest edukacja w zakresie ekologii i ochrony środowiska wśród wychowanków Przedszkola Nr 5 w celu ponoszenia świadomości ekologicznej i kształtowania nawyków oraz dobrych praktyk procentujących w dorosłym życiu.

Działania nasze związane z edukacją ekologiczną przedstawiają się następująco:

- Przeprowadzanie pogadank ekologicznych dla dzieci na temat konieczności segregowania śmieci,
- Przeprowadzenie pogadank „Skąd się bierze smog”- zapoznanie ze zjawiskiem powstawania odpadów, zwrócenie uwagi na zjawisko recyklingu,
- Kształtowanie postaw proekologicznych podczas spacerów i wycieczek,
- „Czy wiecie jak pomóc planecie?” – zapoznanie z tematyką książek z serii „Zielone ABC”,
- Rozmowy z dziećmi na temat znaczenia i pracy oczyszczaczy powietrza,
- „Co to są spaliny?”- zapoznanie dzieci ze złym wpływem spalin na środowisko
- Udział w akcji „Sprzątanie świata”
- Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas” - współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Opocznie,
- Obchody „Dnia Ziemi” - sianie i sadzenie kwiatów i krzewów wokół przedszkola, zbieranie śmieci w najbliższej okolicy przedszkola-przypominanie dzieciom zasad segregacji śmieci, kształtowanie postaw proekologicznych,
- Prowadzenie zajęć ogrodniczych we wszystkich grupach wiekowych: zakładanie hodowli roślin na parapetach w salach przedszkolnych oraz w donicach na placu przedszkolnym,
- „Jak dać drugie życie przedmiotom”- zdobywanie wiedzy na temat ekologii, przypomnienie zasad segregacji śmieci,
- Przeprowadzenie zajęć zgodnie z tematyką tygodniową „Jak dbam o naszą planetę”- segregacja śmieci , działalność ekologiczna,
- Dokarmianie ptaków w czasie zimy w przedszkolnych karmnikach,
- Organizacja cyklicznych spotkań pt. „Super wiewiórka”- promocja zdrowego stylu życia,
- Udział w projekcie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” pod patronatem PSSE,
- Udział w konkursach plastycznych o tematyce ekologicznej,
- Obchody Światowego Dnia Pszczół – uświadamianie dzieciom roli pszczoły w przyrodzie, rozmowa na temat tego jak dbać o pszczoły,
- Współpraca z Urzędem Miejskim i Wydziałem Ochrony Środowiska, udział w akcjach organizowanych przez Wydział Ochrony Środowiska, organizowanie pogadank z pracownikami wydziału,
- Zorganizowanie pogadanki ekologicznej wspólnie z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska na temat odnawialnych źródeł energii, przeprowadzenie eksperymentów z powietrzem, dymem i wodą.

17. Przedszkole nr 6 w Opocznie

EDUKACJA EKOLOGICZNA MAJĄCA NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA W OPOCZNIE REALIZOWANA W PRZEDSZKOLU „ZIELONA DOLINKA” NR 6 W OPOCZNIE

W Przedszkolu „Zielona Dolinka” Nr 6 w Opocznie realizuje się wiele programów ekologicznych mających na celu stworzenie możliwości do lepszego i wielostronnego

rozwoju dzieci, osiągnięcie realnych korzyści dla środowiska naturalnego, a także umożliwianiu zdrowego życia i zrównoważonego rozwoju ze szczególnym zwróceniem uwagi na ochronę czystego powietrza.

Osiągnięcie tych celów jest możliwe dzięki realizacji projektów sfinansowanych przez WFOŚiGW w Łodzi i wzbogacenie bazy przedszkola o zakupione pomoce dydaktyczne.

Poprzez realizację **Projektu „Eko Smyki o Ziemię dbają i z jej zasobów dobrze korzystają” sfinansowanego przez WFOŚiGW w Łodzi** zwiększyła się świadomość ekologiczna dzieci i dorosłych dotycząca ochrony wód i czystego powietrza.

Utworzono punkt dydaktyczny w Przedszkolu nr 6 w Opocznie sfinansowany ze środków WFOŚiGW w Łodzi, który stał się nową wizytówką placówki przyjazną pszczołom. W ramach realizacji zadań realizujemy cele, które mają na względzie dbanie o przyrodę, która ma wpływ na czyste powietrze wokół nas.

Akcja „Posadź drzewo w Zielonej Dolince” z okazji Dnia Drzewa, w ramach realizacji ogólnopolskiego **Programu Kubusiowi Przyjaciele Natury**. Poprzez realizację zadań w/w. Programu uczymy dzieci, że to właśnie działania człowieka - wycinanie lasów czy palenie w piecach śmieci wywołują trujący smog. Poprzez praktyczne działania uczymy, że drzewa i krzewy to nasze "zielone płuca"! Dlatego kolejny raz patrol ekologiczny „Zielonej Dolinki” wsadził drzewa i krzewy w naszym ogrodzie przedszkolnym.

Nauczyciele wraz z dziećmi aktywnie uczestniczą w działaniach promujących właściwą postawę wobec środowiska tj.: **akcja Sprzątanie Świata 2024**. Przedszkolaki sprzątały pobliski teren wokół przedszkola oraz las w Woli Załęznej.

ZAPLANOWANE DZIAŁANIA EKOLOGICZNE MAJĄCE WPŁYW NA EDUKOWANIE DZIECI W SPOSOBACH POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA

Planujemy ekologiczne marsze ulicami miasta, podczas których mali ekolodzy będą skandowali hasła ekologiczne z okazji Dnia Ziemi, Dnia Wody. Planujemy zaangażować rodziców do działań na rzecz przyrody corocznie organizujemy akcję ekologiczną akcją „Posadź roślinkę w Zielonej Dolince – dbaj o czyste powietrze”.

W roku szkolnym 2024/2025 przedszkole w dalszym ciągu realizuje treści **ogólnopolskiego programu profilaktyki antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas” zorganizowanym przez Stację Sanitarno Epidemiologiczną**. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program ten edukuje dzieci i rodziców w kwestiach bardzo ważnych dla naszej gminy, a mianowicie: Co pali?, Co dymi? co należy robić aby chronić czyste powietrze wokół nas i jakie jest zagrożenie dla zdrowia człowieka życie w zanieczyszczonym środowisku.

Nauczyciele Przedszkola Nr 6 stawiają sobie za priorytetowy cel wychowanie dzieci w duchu poszanowania dla przyrody i nauczanie ich jak należy chronić środowisko. Przedszkolaki dzięki podejmowanym działaniom wiedzą, co to jest transport ekologiczny, w jaki sposób człowiek jest odpowiedzialny za przyrodę oraz jak ważna jest segregacja śmieci dla naszego środowiska. Angażując dzieci do podejmowania różnych działań ekologicznych kształtują poczucie współodpowiedzialności za stan najbliższego środowiska. Nauczyciele rozwijają wrażliwość na zachowanie czystości w naszym otoczeniu wzbudzając u dzieci

poczucie odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale i za przyrodę. Ważne jest, żeby już najmłodsze dzieci zwróciły uwagę na problem szkodliwych odpadów i nauczyły się jak należy z nimi postępować. Osiągamy zmierzone cele poprzez przyłączenie przedszkola do:

- **Ogólnopolskiego Program Edukacyjnego „Kubusiowi Przyjaciele Natury”,**
- **„Z przyrodą na Ty”,**
- **„Kreatywny Przedszkolak – Kreatywne Dziecko”,**
- **„Mamo, tato, wolę wodę”,**
- **„Zakamarek – ekotriki na kąci”,**
- **Udział w konkursach plastycznych o tematyce ekologicznej**
- **Współpraca z Urzędem Miejskim i Wydziałem Ochrony Środowiska,**
- **Organizacja cyklicznych spotkań pt. „Super wiewiórka”.**

Sądzymy, że edukacja ekologiczna, rozpoczynająca się od przedszkolaka, który podejmuje się np. segregowania odpadów, dbania o czystość powietrza, codziennego picia wody czy też jej oszczędzania powoduje, że dobre rozwiązania i działania stają się nawykiem. Poprzez uczenie najmłodszych edukujemy również rodziców, którzy bardzo często są zachęceni właśnie przez swoje dzieci do wprowadzania w swoich domach rozwiązań ekologicznych. Dobre postawy warto zaszczepiać u dzieci jak najwcześniej. Ukazywanie im piękna przyrody i uczenie szacunku do niej z pewnością jest bezcenną inwestycją w przyszłość.

18. Przedszkole nr 8 w Opocznie

Pragnę poinformować, że braliśmy udział w następujących programach ekologicznych: "Skąd się biorą produkty ekologiczne?", "Czyste powietrze wokół nas"- są to programy realizowane we współpracy z PSSE w Opocznie.

Braliśmy udział również w ogólnopolskiej kampanii "Przytul się do drzewa 2024", "Dzień czystego powietrza" oraz obchody "Dnia Ziemi". Udział w programie "Kubusiowi Przyjaciele Przyrody". Zajęcia edukacyjne "Smog" przeprowadzone przez Urząd Ochrony środowiska w Opocznie.

Nasi wychowankowie poznają również zasady dbania o ekologię podczas różnych pogadanek, zajęć dydaktycznych, czytania książeczek o tematyce ekologicznej, brały udział w akcji "Sprzątanie świata", "Sprzątamy dla Polski". Trwa akcja zbierania baterii, elektrośmieci.

Dyrektor
Wydziału Edukacji

Marek Dymowski